

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 1 від 30.08 2021 року
Завідувач кафедри _____ Костенко Р.В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління науковими проєктами та їх фінансування

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Костенко Ростислав Валерійович
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	Е-mail: kostenko305@ukr.net т. моб. 098-507-69-07
Консультації	Середа – 15.00-17.00

2021 – 2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки Рівень вищої освіти: Третій (<u>освітньо-науковий</u>)	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
			2-й
		<i>Семестр</i>	
			4-й
		<i>Лекції</i>	
			6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
	80 год.		
		Форма підсумкового контролю: залік	

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної компетентності (ІК) – Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі освіти/педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики;

б) загальних (ЗК):

ЗК 2 – Здатність генерувати нові ідеї, виявляти креативність;

ЗК 4 – Здатність дотримуватися норм наукової і професійної етики та академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності;

ЗК 6 – Здатність до міжособистісної взаємодії на партнерських засадах, уміння працювати в команді;

в) спеціальних (фахових, предметних) (СК):

СК 2 – Здатність визначати і розв'язувати актуальні проблеми розвитку сучасної системи освіти, розуміти багатовекторність практичної спрямованості педагогіки;

СК 4 – Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти дослідницько-інноваційними та освітніми проєктами;

СК 7 – Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій та професійній діяльності.

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1 – Аналізувати, оцінювати та розвивати наукові ідеї;

ПРН 2 – Продувати та пропонувати нові ідеї для розв'язання дослідницьких завдань;

ПРН 4 – Дотримуватись етичних норм дослідницької то професійної діяльності, демонструвати культуру якості та академічної доброчесності;

ПРН 6 – Демонструвати навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників;

ПРН 9 – Знати та використовувати сучасну термінологію, новітні теорії, концепції, технології у сфері наукового дослідження та освітньої практики;

ПРН 10 – Розуміння актуальних проблем педагогічної науки і практики, що потребують вирішення у наукових дослідженнях;

ПРН 12 – Використовувати результати національних та зарубіжних наукових досліджень та позитивних практик;

ПРН 13 – Ініціювати, організовувати та реалізовувати дослідницько-інноваційні та освітні проєкти, складати проєктні пропозиції щодо залучення фінансування, застосовувати механізми реєстрації прав інтелектуальної власності;

ПРН 16 – Знати і застосовувати ІКТ-технології для реалізації дослідницької та професійної діяльності.

2. Анотація до курсу

Програма освітнього компоненту «Управління науковими проєктами та їх фінансування» ставить за мету формування у здобувачів вищої освіти управлінської, фінансової компетентностей та знань з основ управління науковими проєктами та їх фінансування.

Завданнями дисципліни є: вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок здійснення управлінської та фінансової діяльності під час започаткування та реалізації наукових проєктів; набуття здобувачами вищої освіти знань з управління та регулювання підприємницької діяльності у галузі наукових досліджень; формування у здобувачів вищої освіти знань про поняття та характерні риси академічного підприємства та академічного капіталізму; формування у здобувачів вищої освіти здатності до управління та зменшення підприємницького ризику під час управління науковими проєктами та здійснення їх фінансування.

Переваги: програма базується на новітніх досягненнях економічної науки та сучасних здобутках національного та зарубіжного досвіду управління науковими проєктами та їх фінансування.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1. Фінансування наукових проєктів			
Тема 1. Сутність, роль та функції фінансів.	Сутність та основні ознаки фінансів. Основні функції фінансів. Сутність фінансового механізму. Фінансове планування. Фінансові важелі. Роль фінансів у сучасному світі. Історія розвитку фінансів. Фінансова система. Принципи побудови та властивості фінансової системи. Характеристика сфер і ланок фінансової системи. Сутність фінансів суб'єктів господарювання та їх роль у складі фінансової системи. Фінансові результати діяльності підприємства. Фінансова діяльність як система фінансового забезпечення функціонування підприємства. Теоретичні основи фінансового менеджменту. Принципи і функції фінансового менеджменту суб'єкта господарювання. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.	Аналіз літератури, конспектування. Підготовка наукової доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання.
Тема 2. Джерела фінансування науки в Україні.	Бюджетне (базове) фінансування наукових проєктів за кошти держави. Фінансові ресурси держави, методи їх формування, розподілу та використання. Фінансування наукових проєктів за кошти грантів. Фінансування наукових проєктів за рахунок коштів підприємств. Сутність проєктного фінансування. Види проєктного фінансування. Суб'єкти проєктного фінансування. Передумови розвитку проєктного фінансування в Україні. Принципи фінансування наукових проєктів.	Конспектування. Підготовка наукової доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання.
Тема 3. Теорія та практика грантового фінансування наукових проєктів	Грантова система фінансування наукових досліджень. Типологія грантів. Грантова діяльність. Основні вимоги до наукових проєктів. Аналіз сторін, зацікавлених у наукових розробках. Вибір грантодавця та подання заявки.	Аналіз літератури, конспектування, підготовка усної доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання. Презентація, захист наукової доповіді, усна монологічна відповідь,

			тестування, фронтальне опитування.
Змістовий модуль 2. Теорія та практика управління проєктами			
Тема 4. Управління проєктами: основні етапи	Сутність управління науковими проєктами. Комунікації у проєкті. Планування часу, ресурсів, витрат та проєктного бюджету, необхідних для реалізації наукового проєкту. Поняття бюджету та бюджетування. Види бюджетів. Особливості процесу бюджетування. Бюджетний регламент. Формування проєктної команди. Сутність понять «командоутворення» та «команда». Основні підходи до створення команди. Моделі команд. Показники ефективності наукової команди. Оцінка результативності наукової команди. Реалізація наукового проєкту.	Аналітичне завдання. Конспектування, підготовка усної доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання. Презентація, захист наукової доповіді, усна монологічна відповідь, тестування, фронтальне опитування.
Тема 5. Управління міжнародними проєктами.	Пошук партнерів у міжнародних наукових проєктах. Розробка ідеї проєкту та подання заявки на отримання гранту. Розробка міжнародного наукового проєкту. Захист прав інтелектуальної власності у міжнародних наукових проєктах. Європейська наукова політика. Витрати на наукові дослідження в ЄС. Світовий досвід організації наукових досліджень на прикладі США. Витрати на наукові дослідження у США. Наукові дослідження в КНР. Наукові дослідження в Індії.	Аналітичне завдання. Конспектування. Порівняльний аналіз. Підготовка наукової доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання.
Змістовий модуль 3. Академічне підприємництво			
Тема 6. Академічне підприємництво у сучасній світовій системі вищої освіти	Підприємницький університет. Підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти. Маркетингова діяльність закладів вищої освіти. Утворення підприємницьких закладів вищої освіти.	Конспектування. Підготовка наукової доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання.
Тема 7. Фінансові аспекти	Приклади фінансування університетів у розвинутих капіталістичних країнах. Джерела фінансування закладів вищої	Аналітичне завдання. Конспектування	Перевірка конспекту та

діяльності підприємств університетів.	освіти. Внутрішня університетська фінансова автономія. Прибуткові і безприбуткові заклади вищої освіти. Освітні корпорації. Акціонерні компанії. Стипендії, гранти і програми у вищій освіті країн Європейського Союзу та США.	ня. Підготовка наукової доповіді.	виконаного завдання.
Тема 8. Академічний капіталізм	Сутність академічного капіталізму. Передумови виникнення академічного капіталізму. Типи підприємницьких закладів вищої освіти. Удосконалення фінансування закладів вищої освіти шляхом впровадження академічного підприємництва.	Аналітичне завдання. Конспектування. Порівняльний аналіз. Підготовка наукової доповіді.	Перевірка конспекту та виконаного завдання.

4. Політика курсу

Для забезпечення ефективного засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Управління науковими проектами та їх фінансування» до здобувача вищої освіти висуваються такі вимоги. Відвідування всіх навчальних занять з дисципліни є обов'язковим.

Під час лекційних занять від здобувача вищої освіти вимагається уважно слухати викладача та конспектувати основні положення теми, брати участь у дискусіях, пошуково-дослідницькій діяльності.

На семінарських заняттях проводиться обговорення практичної сторони тем дисципліни. До кожного семінарського заняття здобувачі вищої освіти повинні сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою семінарського заняття відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, готувати виступи та презентації. Під час проведення семінарського заняття здобувачі вищої освіти повинні брати активну участь в обговоренні теми, виступати з доповідями, відповідати на питання викладача та своїх одногрупників, брати активну участь у всіх видах навчальної діяльності, організованій викладачем.

Самостійна робота студентів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, підготовку з цих тем наукових доповідей для виступів на семінарських заняттях, конспектування

навчального матеріалу за темами та питаннями відведеними для самостійного вивчення.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Від здобувачів вищої освіти вимагається участь у всіх контрольних заходах з дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять у процесі обговорення тем і питань дисципліни, виступів з доповідями, а також під час перевірки конспекту та виконаного завдання для самостійної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового заліку, який здобувачі вищої освіти отримують на останньому практичному занятті за сукупністю (сумою) всіх оцінок, отриманих під час здійснення поточного та/або періодичного контролю протягом вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної роботи, підготовки усних доповідей, презентацій, участі у контрольних заходах повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат. Списування під час виконання письмових робіт заборонені.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
			Здобувач вищої освіти	
2...5	1...100	F...A		
5	90 ... 100	A	Здобувач освіти виявив всебічні, систематичні й глибокі знання з питань управління науковими проектами та їх фінансування, володіє	Здобувач освіти вільно орієнтується в матеріалах модулів. Здійснює аналіз джерельної бази з управління

			термінологією з менеджменту, фінансів, проектної діяльності; розуміє сутність основних понять, явищ, процесів, законів, закономірностей та принципів науки менеджменту, управління науковими проектами та їх фінансування, проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому і ясному трактуванні навчального матеріалу.	науковими проектами та їх фінансування. Використовує додаткові літературні джерела з дисципліни. Активно приймає участь у дискусіях. Вміє обґрунтувати і довести власну точку зору. Виконує всі практичні завдання самостійно, творчо, у повному обсязі.
4	75 ... 89	С ... В	Здобувач освіти виявив загалом добрі знання навчального матеріалу з питань управління науковими проектами та їх фінансування, що передбачені програмою, але допустив не суттєві помилки; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої роботи.	Завдання самостійної роботи виконано, але без творчого підходу. Висновки потребують подальшого осмислення та відповідності до подальшої практичної роботи. Здобувач освіти впевнений у власних висновках, але вони потребують уточнення. Практичні завдання виконані самостійно, але без творчого підходу. Приймає активну участь у дискусіях.
3	60 ... 74	Е ... Д	Здобувач освіти виявив базові знання основного навчального матеріалу з управління науковими проектами та їх	Завдання виконує стандартно. Здобувач освіти невпевнений у власних висновках.

			фінансування, необхідні для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою дисципліни; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив помилки у відповідях на запитання при виконанні завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал.	Задовільно орієнтується в матеріалі дисципліни, а також у проблемі, поставленій у завданні, відповідь розкрито неповністю є недоліки.
2	35 ... 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу курсу; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.	Виконує частину завдання за допомогою викладача.
2	1 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом	Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та/або періодичний контроль										Підсумковий контроль (сума балів, отриманих під час поточного та/або періодичного контролю)	Загальна підсумкова оцінка (сума балів)
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3		T4		T5	T6	T7	T8	0	100
ср	ср	ср	с	ср	с	ср	ср	ср	ср		
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

7. Рекомендована література

Основна

1. Гринченко М.А., Колісник М.Е. Управління проектом з використанням Microsoft Project : навчально-методичний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2012. 76 с.
2. Гондарева І. В. Управління проектами: підручник / І. В. Гондарева ; Харк. нац. екон. ун-т. Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. 444 с.
3. Кирилюк В.В. Академічне підприємництво в Україні: сучасний стан та проблематика [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/35463/vz_21_10.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Кнут А., Красовська О. Академічне підприємництво в Україні. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://labprice.ua/wp-content/uploads/2016/04/AE_in_Ukraine_ukr_4web.pdf
5. Конспект лекцій з дисципліни «Проектне фінансування» / Ковшун Н.Е., Заячківська О.В. Рівне : НУВГП, 2019. 64 с.
6. Лактіонова О. А. Проектне фінансування: навчальний посібник. Вінниця, 2018. 216 с.

7. Майорова Т. В. Проектне фінансування : підручник / Т. В. Майорова, О. О. Ляхова та ін.; за заг. та наук. ред. проф., д.е.н. Т. В. Майорової. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2017. 434 с.
8. Методи управління людськими ресурсами при формуванні команд мультипроектів та програм: монографія/Н. В. Доценко, Л.Ю. Сабадош, І.В. Чумаченко; за заг ред. І.В.Чумаченко; Харків. Нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2015. 201с.
9. Міжнародні наукові проекти [Електронний ресурс]: навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Б.Ю. Корнілович, Л.М. Спасьонова, О.Я. Весельська. Електронні текстові данні (1 файл: 1,28 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 93 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44384/1/Mizhnarodni_nauk.pdf
10. Микитюк П. П. Управління проектами: навчальний посібник / П. П. Микитюк. Тернопіль, 2014. 270 с.
11. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник / І. Л. Сазонець, Н. Е. Ковшун. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://info.dgu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/253/1/Управління_науковими_проектами_Сазонець_2021_VSE_A5.pdf
12. Тарасюк Г. М. Управління проектами: навч. посібник для студентів ВНЗ / Г. М. Тарасюк. 4-те вид. К.: Каравела, 2012. 320 с.
13. Управління проектами: навчальний посібник / Т.В. Маматова, В.М. Молоканова, І.А. Чикаренко, О.О. Чикаренко. Дніпро. ДРІДУ НАДУ. 2018. 128 с.
14. Управління проектами та програмами: підручник / С.Д.Бушуєв, Н.С.Бушуєва, А.Я.Казарезов та інші. Миколаїв: видавництво Торубари О. С., 2010. 352 с.
15. Управління проектами: навчальний посібник / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

16. Хрупович С. Проектне фінансування: навчальний посібник / С.Є. Хрупович. Тернопіль, 2015. 122 с.
17. Чухрай Н. І. Академічне підприємництво за кордоном та в Україні [Електронний ресурс] Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12705/1/068_Akademichne%20pidpriem_448_458_714.pdf
18. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проектами [Електронний ресурс]: навчальний посібник. К.: НУХТ, 2022. 139 с. Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/90462/1/Lukianyhin_Management_ofscientific.pdf
19. A guide to the Scrum Body of Knowledge (SBOK Guide), 2016 Edition, [Text]. SCRUMstudy, a brand of VMEdU, Inc., Phoenix, Arizona USA. 2016. 340 p.
20. Carl Chatfield, Timothy Johnson. Microsoft Project 2013 Step by Step, 1st Edition, 576 p.

Додаткова

1. Батенко Л. П. Управління проектами: навчальний посібник / Л. П. Батенко, О. А. Загородніх, В. В. Ліщинська. К. : КНЕУ, 2003. 231 с.
2. Костенко Р.В. Діагностика сформованості лідерських здібностей та здібностей до управлінської діяльності у майбутніх фахівців. Наука як рушійна сила ефективного розвитку держави: зб. наук. праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції до Дня науки (17 травня 2019 р., м. Одеса) / Міжрегіональна академія управління персоналом. Одеський інститут. Одеса: Лерадрук, 2019. С. 14-21.
3. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: підручник. К.: Кондор, 2006. 208 с.
4. Ноздріна Л. В. Управління проектами: підручник / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. К.: ЦНЛ, 2010. 432 с.

5. Проектний аналіз: навч. посібник / Н.Й. Басюркіна, С.А. Горбаченко, В.А. Карпов, Р.І. Шевченко-Переписьолкіна (за редакцією проф. Карпова В.А.). К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.
6. Проектний менеджмент: просто про складне: навч. посібник / В. А. Верба, Л. П. Батенко, О. М. Гребешкова та ін.; за заг. ред. В. А. Верби. К. : КНЕУ, 2009. 299 с.
7. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник / О.Я. Стойко, Д.І. Дема; за ред. О.Я. Стойка. К.: Алерта, 2017. 406 с.
8. Стояновський А., Чапюк О. Академічне підприємництво: особливості та проблематика. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16286/1/144_Stojanovskij_260_261_Modern_Problems.pdf
9. Фінанси: навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
10. Шклярчук С. Г. Проектне фінансування: навчальний посіб. / С. Г. Шклярчук; за наук. ред. проф., д-ра екон. наук. Г. К. Ялового. К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009. 472 с.
11. R.V. Kostenko, O.V. Zakharchenko, I.A. Topalova, N.V. Zakharchenko, O. Balakhonova. The innovative technologies of education in the higher economic education of Ukraine. European Research Studies Journal. 2018. Volume 21, Issue 1. P. 340-351. **Scopus**

8. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»